

Ювілейні лейтмотиви

20

Кінець року. Хазяйки підраховують ікринки на бутербродах, а лісники – ялинкові пеньки. Своя «бухгалтерія» є й у зовнішньополітичному відомстві. Дипломати сортують угоди та конвенції: підписані – ліворуч, не підписані – праворуч, а всілякі патетичні декларації – в урну (всім свято, а прибиральницям клопіт).

Під завісу року вийшов друком вартий уваги фоліант «Україна дипломатична». Це – десятий ювілейний випуск. Його презентацію вшанували присутністю Святійший Патріарх Філарет, перший заступник секретаря РНБО Володимир Огризко, народний депутат України Геннадій Удовенко, послі іноземних держав й українські дипломати. Редакційна колегія, очолювана міністром закордонних справ Петром Порошенком, видавець Павло Кривонос і головний редактор Анатолій Денисенко запропонували гідний продукт. Щорічник цікавий уже як довідник. У нім подано інформацію про всіх надзвичайних і повноважних послів України в іноземних державах, а також довідки про надзвичайних і повноважних послів і почесних консулів в Україні.

Видання привертає увагу й блоком наукових студій. Автура поважна: Петро Порошенко, Анатолій Зленко,

Борис Тарасюк, Володимир Хандогій, Олег Білорус, Валерій Солдатенко, Віктор Черномирдін, Леонід Шкляр, Віктор Андрущенко, Андрій Кудряченко та багато інших цікавих авторів. Одне слово, 1118 сторінок не змарновано.

Одна лише сторінка в цій книзі зайва: п'ята – вітальне слово Президента Віктора Ющенка. Звернімо увагу на лейтмотиви, в яких одностайні автори щорічника. Петро Порошенко зазначає: «Зовнішня сфера не має бути ареною зведення внутрішньополітичних рахунків. (...) Зовнішня політика лише тоді має бажаний ефект, коли спирається на широку громадську підтримку, консенсус державно-політичних еліт» (стор. 9). Борис Тарасюк: «Кількість прихильників вступу України до НАТО сьогодні не перевищує 30%. Це зумовлено перш за все браком об'єктивної інформації та антинатовською істерією представників п'ятої колони» (стор. 63). Леонід Шкляр: «Сьогодні ні для кого не секрет, що Україна втратила свій шанс прискореної інтеграції в європейській структурі, шанс, що виник одразу після помаранчевої революції» (стор. 728).

Запитання: хто винен? Відповідь *див.* на 5-й стор.

Володимир ОГРИЗКО, перший заступник секретаря РНБО:

– Підсумки 2009 року непогані. Ми

просунулися в плані європейської та євроатлантичної інтеграції – цих ключових напрямках нашої зовнішньої політики. Нині найголовніше – зрозуміти, що європейська інтеграція – це конкретна, щоденна робота. І якщо ми зуміємо реалізувати все заплановане, то питання про строки вирішиться автоматично. Якщо ми піднінемося до того рівня розвитку, якого вимагають від нас у Брюсселі, то входження України до ЄС відбудеться доволі швидко.

Щодо україно-російських відносин. Нині склалися об'єктивні обставини, коли ми по-різному дивимося на питання суспільного та політичного розвитку. В Україні будується демократія та ліберальна економіка. І це те, що об'єднує нас із нашими європейськими партнерами. На жаль, російська еліта поділяє інші підходи. Тож і спільного знаменника в україно-російських відносинах немає. Але, переконаний, демократична Росія – потрібний партнер. Вважаю, невдовзі в Росії відбудуться зміни й вона, як і інші держави, поділятиме європейські цінності.

Геннадій УДОВЕНКО, народний депутат України:

– 2009 рік був важким. Але навіть тривала відсутність міністра закордонних справ істотно не позначилася на діяльності української дипломатії. Проводилися переговори з НАТО, ЄС, двосторонні переговори. Так, безперечно, відсутність міністра позначається на «протокольній» частині переговорного процесу. Одна справа, коли переговори ведуть міністри, інша – заступники. Це ускладнювало роботу української дипломатії. Однак попри це ми продовжували активно працювати. По-перше, діяли в напрямі втілення євроатлантичного курсу. Є й відповідна щорічна цільова програма. Це фактично ПДЧ (План дій щодо членства в НАТО. – прим. «Віча»), тільки називається «цільова програма». По-друге, інтеграція в ЄС. І проведення 4 грудня Тринадцятого щорічного саміту Україна-ЄС – це також здобуток нашої дипломатії. По-третє, склалися непогані відносини зі США. Утворена Комісія зі стратегічного партнерства між нашими державами. Це аналог колишньої Комісії Кучма-Гор. В Україну прибув новий посол США – досвідчена людина, з якою, гадаю, буде легко працювати. Американська сторона запевняє, що Україна не стане заручником «перезавантаження» відносин між США та Росією. І це важливо. По-четверте, україно-російські відносини. Україна ніколи нічого поганого не зробила Росії. Хоча нас постійно й безпідставно обвинувачують. Росія ще не сприймає Україну як незалежну державу. Вона хоче домінувати над зовнішньою й уже внутрішньою політикою України. Якщо Росія позбавиться цього синдрому й керуватиметься договором «Про дружбу, співробітництво та партнерство», усе буде чудово.

Рік не можна назвати успішним, бо не можна зовнішню політику відокремлювати від внутрішньої. А стан нашої внутрішньої політики – відомий.

